

24.-27. aug.
1940

TARTU

NAATTUSE

KAWA

ARKH

Päranduse jagamisel

lõhutakse sageli ilusaid majapida-
misi, mis on mitme inimpõlve visa
ning loova töö vili.

Seda kindlasti ei juhtuks, kui
ettenägelikud vanemad juba aeg-
sasti korraldaksid pärandusaja
elukindlustusega

ÜHISTEGELIKUS KINDLUSTUSSELTSIS

E E S T I

Valitsus: Tartus, Suurturg 10, omas majas
Telefon 42-00

ARKH PT-4245

TARTU NÄITUSE KAVA

2

24.—27. AUGUSTINI 1940

6 17725410

Põllumajanduse Pank

A s u k o h t : Tartus, Suurturg 9, omas majas,
telef. kodukeskjaam 40-50

O s a k o n d : Valgas, Kesk tän. 8, telef. 56

Pank võtab raha hoiule ajakohase
%^o-ga, annab hääde kindlustuste
vastu takistuseeta laenusid ja toi-
metab kõiki panga operatsioone.

K o r r e s p o n d e n d i d
kõigis tähtsamates keskkohtades.

Pank ostab ja müüb välisvaluutat.

Pangal moodne varakamber. Hoiu-
laekad mitmesuguses suuruses.

Põllumajanduse Pangaga opereerivad kõik põllu-
mehed, põllumajanduslikud ühisused
ja omavalitsused.

Panga juures E. O. ja Ü. A.
Kindlustusselts „OMA“ agentuur.

J U H A T U S

1870 — 1940

Tänavuseks 70. a. juubelinäituseks

Käesolev aasta on kujunenud Tartu Eesti Põllumeeste Seltsile juubeliaastaks, kuna tänavu täitus 70 aastat Seltsi asutamisest. Selle aastaterohke olemasolu kestel on T. E. P. S-i raugematuks püüdluseks olnud üldise majandusliku heaolu eest võitlemine ning meie põllumajanduse ja tööstuse sihikindel arendamine edu suunas.

T. E. P. S-i poolt korraldatavad Tartu näitused on aegade jooksul kujunenud võimsaiks üritusiks, meie põllumajanduse, tööstuse, käsitöö ja teiste loovate alade saavutiste demonstreerimiseks, olles rahva keskel leidnud sooja poolehoidu ja igal aastal kokku kutsunud arvuliselt kümnetesse tuhandetesse ulatuvaid külalastajaid kõigist kodumaa nurkadest.

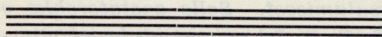
Tänavune Tartu näitus, milline toimub 24.—27. aug. s. a., töötab kujuneda oma ulatuselt eriti suurejooneliseks, kuna käesoleva aasta üldnäituse piirkonnaks on Tartu-, Viru-, Järva-, Harju-, Pärnu-, Viljandi-, Valga- ja Võru maakonnad, hõlmates seega peaaegu kogu riiki. Koos Seltsi 70 aasta juubelipidustustega ja mitmesuguste muude suuremate üritustega töötab tänavune Tartu näitus kujuneda laiaulatusliku tööparaadi kõrval kogu Eesti rahvale osavõturohkeks pidulikuks suursündmuseks.

Arvestades eeltooduga, kutsub Tartu Eesti Põllumeeste Selts kõiki loovaid jõude nii põllumajanduse, tööstuse kui ka muudelt aladelt esinema oma töötulemustega 24.—27. aug. s. a. toimival tänavusel Tartu näitusel ja loodab, et Teie kaasabi aitab väärikalt kaasa eeloleva Tartu juubelinäituse edukaks läbi viimiseks.

H. LAURI,
T. E. P. S-i esimees.

H. SUURSÖÖT,
asjaaajaja-direktor.

V. T. K.

Valga

konjakid,

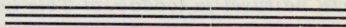
liköörid,

napsid

ja õlu

on headuselt ületamatud

*Valga Tööstuse ja
Kaubanduse A/S.*

Tartu osakond: Kastani t. 44, tel. 30-15

Näituse korraldus.

Näituse korraldajaks on Tartu Eesti Põllumeeste Selts. Näituse juhtimine on üldjuhatuse käes, kuhu kuuluvad Kaubandus-Tööstuskoja Tartu Osakonna, Tartu Töösturite Keskühingu, Tartu Ringkonna Vabrikantide Ühisuse, Tartu Kaupmeeste Ühisuse ja Tartu Eesti Põllumeeste Seltsi esindajad.

Näituse büroo asub Tartus, Võidu tän. 9—2, tel. 20-26, ja Tartu näitusplatsil, Näituse tän. 31, tel. 21-01.

Ülesandmine.

Näitusele ülesandmine sünnib ülesandmiselehtedel, millised näituse büroost tasuta saadaval. Ülesandmise lehte võib tellida ka kirjalikult, seejuures näituse büroole teatades, mida välja panna soovitakse. Ülesandmiselehed tulevad täita täpselt ja korralikult, kusjuures näituse juhatusel jääb õigus ülesantud teadete kohta tõendusid nõuda.

Ülesandmise tähtajaks on taimekasvatuse alal 15. juuli, teistes osakondades 1. august.

Ülesandmisi võetakse vastu näituse büroos. Peale selle võtavad ülesandmisi vastu maatulunduse konsu-lendid.

Sigade, lammaste ja lindude ülesandmisi võtavad vastu järgmised tõuseltsid:

- 1) Eesti Seakasvatajate Selts, asukoht Tallinnas, Pikk tän. 40, tel. 442-87.
- 2) Eesti Linnukasvatajate Selts, asukoht Tallinnas, Pikk tän. 40, tel. 475-43.
- 3) Eesti Lambakasvatajate Selts, asukoht Tallinnas, Pikk tän. 46, tel. 470-43.

Alati saadaval

kõiksugused

seemned

puukoolisaadused,
aiandus- ja mesindustar-
bed jne.

Eesti Seemnevilja Ühisus

Tallinn, Pärnu maantee 2. Telef. 426-36

Tartu, Võidu tänav 1. „ „ 21-58

Laod ja viljapuhastusjaam

Riia tänav 115, telefon 23-85

Platside hind.

Väljapanekutelt võetakse platsiraha järgmiselt:
Ruumitarvitus:

	Kodumaa saadused	Välismaa saadused
Jooksev meeter põranda- või lauapinda, ühes selle kohal oleva seinaga, kõrguseni 1 meeter, näitusehoones	3.—	6.—
Seinaruum lauapinnast kõrgemal kui 1 meeter, ruutmeeter . . .	—50	1.—
Seinaruum ilma lauata, ruutmeeter	1.—	2.—
Eraldatud ruum näituse hoones (latriruum), piiratud kolmest küljest	40.—	80.—
Eraldatud ruumist pool	20.—	40.—
Maapind lahtisel platsil:		
esimesed 50 ruutmeetrit à . . .	—50	1.—
järgmised rtm. kuni 100 rtm. à . . .	—35	—70
järgmised rtm. à	—25	—50
Veise latri eest	1.—	—
Lammaste latri eest	1.—	—

Ainult kauplemiseks esitatud väljapanekute platsiraha on pool kallim. Platsiraha alammäär on kr. 1.—, ainult kauplemise otstarbeks esitatud väljapanekutelt kr. 5.—. Kauplemiselt erimaksu näituse heaks ei võeta. Kauplemise otstarbel esinejad tasuvad näituse pääsmete eest hariliku tariifi järele.

Poolikud meetrid loetakse terveteks.

Tähelepanemiseks väljapanijaile.

Ruumid ja kohad jaotab näituse juhatus ühes osakondade juhatajatega enne väljapanekute ülesseadmise algust.

Platsi andmist ja asjade väljapanemist näitusel juhatavad näituse toimkonna poolt määratud osakondade juhatajad.

Näituse juhatusel on õigus platsi tarbe korral piirata.

Väljapanemine sünnib väljapanija enese korraldusel ja kulul.

Loomade ja lindude vastuvõtmine lõpeb 24. aug. kell 8 hommikul.

Asjade paigaleseadmine algab 22. aug. kell 9 homm. ja lõpeb 23. aug. kell 9 õhtul.

„VANEMUISE“ E I N E L A U D

tervital kõiki Tartu

Näituse külalisi

teadmisel, et need

on alatised „Vane-

muisse“ külastajad.

Näituselt asju maha võtta ja näituselt ära viia võib ainult osakonna juhataja loaga.

Kõik vastuvõetud väljapanekud kantakse ülesandmise järjekorras igäüks erinumbri all vastavas osakonnas või rühmas näituse nimekirja.

Vaielusi järjekorra asjus ei võeta arvesse peale 1. aug. 1940. a.

Asjade ja loomade järele valvavad väljapanijad; peale selle on valve korraldatud näituse juhatuse poolt.

Näituse juhatuse ei vastuta väljapanekute rikete ja kaotsimineku eest näitusel.

Väljapanijad võivad väljapanekuid kindlustada lasta; kindlustamine sünnib väljapanija kulul.

Kauplemise otstarbeks väljapanekud asjad võivad ainult näituse juhatuse erilise loaga ruumi leida.

Näituse juhatusele on õigus tarbe korral oma äranägemise järgi väljapanekute teadaannet tagasi lükata, näituse väljapanekuid, pealkirju, reklaami jne. kõrvaldada.

Väljapanijad ja nende esitajad on kohustatud täitma kõiki näituse juhatuse kui ka osakonna juhatajate korraldusi niihästi väljapanemise kui ka näitusel viibimise kohta. Ei täida väljapanija näituse juhatuse korraldusi, siis on näituse juhatusele õigustatud näituse väljapanekuid näituselt kõrvaldama, kusjuures sissemakstud platsiraha tagasi ei maksta.

Iga väljapanija peab ülesandelehel teatama väljapaneku müügihinna ja selle näitusel väljapaneku juurde või külge panema, kui väljapanek on müüdav.

Auhindamine.

Auhindamine sünnib majanduslikkude näituste korraldamise määruse (RT 35) kohaselt. Auhindamiskomisjon põllumajanduse osas moodustatakse Põllutöoministeeriumi poolt maksmapandud määruste kohaselt, tööstuse osakondades moodustatakse auhindamiskomisjonid ühiselt Tartu Ringkonna Vabrikantide Ühisuse, Tartu Töösturite Keskuhingu, Tartu Kaupmeeste Ühisuse ja Tartu Eesti Põllumeeste Seltsi poolt.

Määratud auhinnad antakse teada sellekohaste kaartidega, mis väljapanekute juures üles pannakse. Neid kaarte ei või enne näituse lõppu maha võtta.

Auhindadena antakse välja diplomid aurahade peale.

- I-a auhind — diplom suure kuldauraha peale.
- I-b „ — „ väikese kuldauraha peale
- I-c „ — „ suure hõbeauraha peale.
- II-a „ — „ väikese hõbeauraha peale.
- II-b „ — „ suure pronksauraha peale.
- III-a „ — „ väikese pronksauraha peale.
- III-b „ — kiitusekiri.

Peale selle antakse välja rahalisi autasusid ja ergutussummasid ning väärtasju, mis määratud Tartu Eesti Põllumeeste Seltsi näituse juhatuse, riigi- ja omaval.-asutuste kui ka eraorganisatsioonide poolt. Auhinnasaajal on õigus mõõduka tasu eest auraha enesele muretseda.

Auhinnad, mis näituse lõpupäevast arvates 3 kuu jooksul välja võtmata, loetakse Tartu Eesti Põllumeeste Seltsile annetatuks.

Vastulauseid auhindamise üle võib näituse juhatusele kolme tunni jooksul peale auhinnakaartide väljapanekut kirjalikult sisse anda.

AVALIK KIITUS.

Auhinnasaajate nimekiri avaldatakse avaliku kiitusena T. E. P. S. väljaannetes või ajakirjanduses.

KUULUTUSED NÄITUSE NIMEKIRJAS.

Näituse nimekirja võetakse vastu maksulisi kuulutusi. Kuulutuste hinnad: lehekülge kr. 30.—, pool lehekülge kr. 18.— ja veerand lehekülge kr. 10.—, tekstis 50 prots. kallim. Kaaneküljed kokkuleppe järgi.

Soodustused näitusel esinejaile.

Näituse väljapanekute tagasivedu raudteel on tasuta. Selle soodustuse saamiseks tuleb näituse büroole esitada raudtee veoduplikaat, mille esitamisel tasuta veotunnistus välja antakse.

Näitusplatsi juurde on ehitatud raudtee platvorm. Väljapanekuid, mis kohale toimetatakse raudteega, on võimalik eriplatvormil maha laadida, selleks Tartu jaama kaubakontori ees soovi avaldades. Vaguni platvormi etteandmise eest tuleb kaubakontorile tasuda 1 kroon.

Näitusel esinejad võivad minimaalse tasu eest hobuseid ja autosid sellekohasele hoiuplatsile ja hobustevarjualusele hoiule anda.

Näitusplatsil on korraldatud jalgrataste hoidmine, eriti selleks ehitatud varjualuses.

Näituse lahtioleku ajal näitusplatsil on avatud postkontor, telegrammide vastuvõtmine ja telefonikõnepunktid.

Platsil on korraldatud alatine politsei, arstlik, loomaarstlik ja tuletõrje valve.

Näitusel esinejad võivad kasutada selleks püstitatud töötuba.

Igasuguseid teateid näituse kohta antakse kõigile asjastuhvitatuile näituse büroost.

Näituse kava:

PÖLLUMAJANDUS.

I. Taimekasvatus ja maaviljakus.

1. Maaparandus ja sookultuur.
2. Sordiaretus ja seemnekasvatus.
3. Põldtaimekasvatus.
4. Rohumaade kultuur ja uudismaade ülesharimine.
5. Aiandus- ja arstirohtude kasvatus.
6. Metsandus.
7. Taimekaitse ja -kontroll.

II. Loomakasvatus.

8. Seakasvatus.
9. Lambakasvatus.
10. Väikeloomade- ja karusloomade kasvatus.
11. Sulgloomade kasvatus.
12. Mesindus.
13. Loomade tervishoid, tervishoidlik kontroll ja arstimine.

III. Põllumajandussaadused ja nende ümbertöötamine.

14. Saadused standarditud ja ekspordikõlblikud, ümbertöötamata kujul (ekspordi ja siseturu nõuete kohaselt standarditud kaubad).
15. Saadused ümbertöötatud kujul (sise- ja väliskaubanduse nõuete kohaselt standarditud, pakitud).

Põllumees!

Püsivalt sammuvad tehnika eesotsas
A.-S-i TARTU METALLIVABRIK

G.&H. LELLEPI

poolt valmistatud

reaskülvimasinad

7-, 9- ja 11-realised taldrikute või sahadega

Laialkülvimasinad 8"

Enne ostu vaadake ja võrrelge, siis leiate ise, et A.-s. Lellepi reaskülvimasinad on kõige paremad ja sobivamad tõsise eesti soost põllumehe põllul. — Seepärast nõudku iga põllumees ainult A.-s. Lellepi reas- ja laialkülvimasinaid. Masinatega tutvunege näitusel vabriku paviljonis.

Mugavaim koosviibimise ja
parim einetamise koht on

Tartus restoran

Kuld-Lõvis

Alumisel korral õllebaar ühes
soojade ja külmade toitudega

IV. Agraarökonoomia ja -poliitika

16. Üksiktalundid tervikuna (korraldus, raamatupidamine, tasuvus).
17. Põllumajanduslikud asutised ja organisatsioonid. Põllumajanduslikud ühistegelised ja teised ettevõtted (nende tegevus ja selle tulemused põllumajanduse edendamisel).
18. Riik põllumajanduse korraldajana ja edendajana. Agraarpoliitilisi samme ja selle tulemusi. Riiklik asundustegevus, maakorraldus ja peaveejuhtmete korraldamine. Riigimõisad.
19. Kutselised omavalitsused põllumajanduse edendajana ning korraldajana. Maanoorte liikumine. Nõuandetegevus ja selle tulemusi.
20. Seaduslikud, katse- ja uurimisasutised (tegevusalad, töötulemusi). Põllumajanduslik kirjandus.

V. Põllumajanduslikud ehitused ja masinad (abinõud mehhaniseerimiseks ja tööde ratsionaliseerimiseks talus).

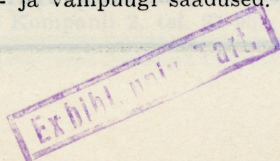
21. Põllumajanduslikud riistad, masinad ning töövõtted põllutöö ja loomakasvatuse mehhaniseerimiseks ja tööde ratsionaliseerimiseks.
22. Masinad, riistad ja seadeldised muude talutööde, samuti kodutööde ja selle ümbruse tööde mehhaniseerimiseks.
23. Põllumajand. ehitused ja õueplaanid, elamute sisustus, elekter talupidamises.
24. Uued leiutised ja uuendused põllumajanduslike riistade, masinate juures ning talu sisustus.

VI. Põllumajanduse tarbeained ja tootmisvahendid.

25. Turbatööstus ja turba kasustus aluspõhuks ja kütteks.
26. Väetusainete tööstus ja väetusained.
27. Loomasöödad ja nende valmistamine.
28. Tulekindla talu ehitusmaterjalide tööstused ja ehitusmaterjalid.
29. Puutööstused — talu tarberiistadega ja abinõudega varustajatena.

VII. Kalandus.

30. Kalakasvatuse, kalapüügi riistad ja abinõud nende säilitamiseks — kala- ja vähipüügi saadused. Kalakaitses.

Põllutöökoja

Kultuurtehnik ja Maamöödu talitus

Tallinnas, Pikk tän. 42, telef. 484-86

Tartus, Holmi tän. 12, telefon 37-54

Teeb alandatud tasu eest igasuguseid maaparanduse eeltöid ja maamöödu- ning maakorraldustöid

Kuivendus- ja niisutuskavasid ühes kuluarvetega, peakraavide projekte, veeühisuste asutamiseks vajalikke plaane ja eelarveid, turbarabade kasutamiskavasid, põldude ja karjakopliite jaotusi, kraavide märkimisi, talude mõõtmisi, jagamisi ja liitmisi, hinge- ja lapimaade kruntimisi, linnade ja alevite mõõtmisi ja plaanistamisi, matmispaikade mõõtmisi ja plaanistamisi, piiride õgvendamiseks ja teede rajamiseks vastavaid kavasid ning kohtu ekspertiise, ära kirju plaanidelt ühes õigekstunnistamisega jne. jne.

Kirjalik ja suusõnaline nõuanne tasuta!

Tööde ülesandmised saata talitusele või üles anda lähemale maatulunduskonsulendile

31. Kalasaaduste ümbertöötamine. Kalasaaduste eksport.

VIII. Maakodude osakond.

32. Elumaja ja eluruumid ning nende sisustamine. Maakodu kaunistamine.
33. Toitlustamine taludes.
34. Rõivastus.

II TÖÖSTUS.

1. Puu- ja mööblitööstus.
2. Liikemise abinõud ja veetavad sõiduriistad.
3. Masinad ja tööriistad.
4. Raua-, pleki- ja lukusepatööstus.
5. Optika- ja peeninstrumendid.
6. Kella-, kulla- ja graveerimistööstus.
7. Muusikariistad.
8. Jahi-, spordi- ja mänguasjad.
9. Savi-, keraamika- ja klaasitööstus.
10. Tubaka- ja paberossitööstus.
11. Nahatööstus:
 a) Naha parkimine ja valmistamine.
 b) Sadulsepatööstus.
 c) Kingsepatööstus.
12. Villa- ja vilditööstus.
13. Rätsepatööstus.
14. Kõitmise- ja papitööstus.
15. Sarve-, luu- ja harjatööstus.
16. Keemiline tööstus.
17. Toidu- ja maitseained.
18. Elekter majapidamises.
19. Raadio.
20. Trüki-, graafika- ja päevapilditööstus.
21. Mitmesugune muu tööstus.
22. Tekstiiltööstus ja käsitöö.

„Eesti Nädal”.

Ühel ajal näitusega korraldatakse kodumaa saaduste propaganda keskkorralduse poolt organisatsioonide ühisettevõttena laiaulatusliku kavaga.

Eesti Nädala büroo asub Kaubandus-Tööstuskoja Tartu Osakonna ruumes, Kompanii 2, tel. 21-93.

Näituse külastajad!

Iga eneseteadlik põllupidaja
ja edasipüüdlik maanoor

muretsseb veel täna enesele suurteose

Põllupidaja juriidiline käsiraamat

Toimetanud: Advokaat Edg. Henning,
õigusteadlased Aug. Mölder ja Joh. Veske

milles on lihtsal, lugejale arusaadaval viisil seletuste ja rikkalikude näidetega varustatult ära toodud kõik tähtsamad põllumajandust haaravad ja põllupidajate isiklikke vahetõrki korraldavad seadused ja määrused. Käsiraamat on igale põllupidajale nõuandjaks, mille abil ta oma igapäevases elus ja kutsetöös esilekerivatele juriidilise iseloomuga küsimustele iseseisvalt, kiiresti ja täpselt võib vastuse leida.

Käsiraamat annab täpseid juhiseid, kuidas toimida:

1. Kinnis- ja vallasomandiõiguse kindlaksmääramisel;
2. õigustoimingute (lepingud jne.) korraldamisel;
3. perekonnaküsimuste lahendamisel;
4. pärimisasjade ajamisel;
5. kaebuste, edasikaebuste ja appellatsioonide esitamisel kohtuprotsesside korral (tsiviil-, kriminaal- ja administratiivprotsess);
6. kehtivate (maksvate) seaduste ja määruste tõlgitsemisel (30 seadust põllunduse, metsanduse ja maakorralduse alalt);
7. kaebuste, edasikaebuste, palvekirjade ja lepingute koostamisel jne. jne.

**Rohke leviku tõttu on käsiraamatu müügihinnaks
ainult kr. 3.50.**

Saadaval veel piiratud arvul näituse paviljonis.

Kirjastus „SÕNAVARA“

Tartus, Gustav Adolphi 8, tel. 23-50.
Posti jooksev arve nr. 2525.

POSTIMEES

VANIM AJALEHT EESTIS

LASTELEHT

Eesti laste lemmikajakiri

TRÜKIKODA

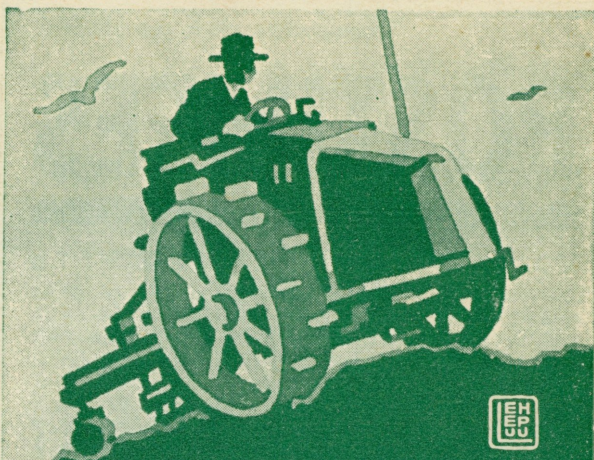
Köitekoda · Tsinkograafia
valmistavad väärttrükiseid
Kõrgemad auhinnad!

RAAMATUKAUPLUS

Tartus, Suurturg 16, tel. 22-50

E. K.-ü. „Postimees”

Tartus, Ülikooli 21/23, telefon 40-80

IGA
PÕLLUMEESE
OSTAB
KÕIK OMA TARBED
NAELAST-ISESÕITJANI
AINULT
TARTU EESTI
MAJANDUSÜHISUSELT